

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»
за освітньою програмою «Економіка та організація
готельно-ресторанної справи»
за темою: Шляхи розвитку рекреаційних послуг закладів сфери
гостинності
(на прикладі студентського табору «Економіст»)

Виконавець:
студент ФМЕ
Романенко Анатолій Володимирович
Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Нездоймінов С.Г.

ОДЕСА — 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність роботи. Сфера рекреаційних послуг стрімко набирає обертів розвитку на міжнародному ринку готельної індустрії та значно впливає на економіку курортних територій, обумовлює конкуренцію закладів гостинності в світі та в Україні. В умовах повоєнного відновлення інфраструктури Причорноморських рекреаційних територій, подолання негативних соціально-економічних наслідків війни, необхідним є розробка заходів удосконалення рекреаційного менеджменту, оздоровче-психологічної реабілітації споживачів послуг, розширення асортименту рекреаційних послуг, маркетингової політики комунікацій та діджиталізації сфери обслуговування. Однією із найбільш актуальних проблем прикладного характеру стає впровадження програмних заходів реабілітації військових та місцевого населення, проведення спортивних, оздоровчих процедур за індивідуальною програмою. Потребує вдосконалення організаційно-економічний механізм менеджменту спортивно-оздоровчої діяльності та спеціалізації курортних закладів розміщування.

Мета даної роботи – визначити шляхи удосконалення рекреаційних послуг в закладах розміщення сфери готельного господарства.

Об'єктом дослідження є процеси організації обслуговування споживачів рекреаційних послуг в готельному господарстві.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних положень щодо удосконалення організації надання рекреаційних послуг в закладах сфери гостинності.

Завдання дослідження:

- розглянути теоретичні та правові засади організації рекреаційної діяльності у закладах гостинності;
- проаналізувати стан ринку рекреаційних послуг та перспективи їх розвитку в умовах повоєнного відновлення;
- надати загальну характеристику діяльності СТ «Економіст»;

- провести аналіз організаційної структури управління та господарської діяльності СТ «Економіст»;
- провести дослідження конкурентоспроможності рекреаційних послуг СТ «Економіст»;
- обґрунтувати заходи щодо розвитку спортивно-оздоровчих послуг табору;
- запропонувати заходи вдосконалення послуг спортивно-оздоровчої рекреації в студентському таборі «Економіст».

В кваліфікаційній роботі було використано методи аналізу, синтезу, систематизації, узагальнення, формалізації, спостереження, методи статистичного та економічного аналізу, розрахунків рентабельності інвестицій. Для обробки даних були використані комп'ютерні програми Microsoft Office, Excel, Microsoft Word.

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи є закони України, Укази Президента України, Постанови Уряду України, інші нормативно-правові акти, інструктивні та методичні матеріали щодо сфери готельного господарства. В роботі використовувалися матеріали наукових монографій, інформаційні матеріали науково-практичних конференцій і семінарів, періодичних видань, збірники та довідники служби державної статистики, тематична довідкова література, галузева інформація, інформаційні ресурси мережі Інтернет, дані управлінського обліку, фінансова звітність СТ «Економіст».

Практичне значення результатів, які одержані в результаті дослідження, полягають у можливості використання запропонованих заходів щодо вдосконалення організації надання рекреаційних послуг споживачам у СТ «Економіст».

Структура роботи складається зі вступу, трьох розділів, в кожному з яких висвітлюється тема та завдання даної роботи, висновків, списку використаних джерел та додатків. Кваліфікаційна робота містить 65 сторінок, 18 таблиць, 15 рисунків, список використаних джерел з 43 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«НАУКОВО - ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»** розглянуто теоретичні аспекти рекреаційної діяльності, яку можна вважати як систему взаємозв'язків між суб'єктами рекреаційної діяльності, споживачами послуг, виконавчими органами територіальних громад, що реалізують державну політику в галузі туризму та рекреації, визначають напрями розвитку інфраструктури ринку рекреаційних послуг. Вплив державної політики на розвиток рекреаційних територій є незначним через відсутність належного фінансування та програмних заходів розвитку сфери рекреації. Це обумовлює підвищення ролі територіальних органів місцевого самоврядування щодо організації діяльності суб'єктів господарювання, які надають рекреаційні послуги в закладах розміщення на територіях громад.

Доведено, що рекреаційна діяльність туристів викликана попитом на споживання не лише основних послуг, що надаються закладами сфери рекреації, але і товарів та послуг, що пропонуються туристичними операторами, турагентами та іншими суміжними галузями. В умовах військового стану, готельний бізнес зіткнувся з соціальними та економічними викликами, а в період подолання наслідків російської агресії на території України, важливим стає відновлення бізнесу на засадах соціальної відповідальності.

У другому розділі **«АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО ТАБОРУ «ЕКОНОМІСТ»** встановлено, що динаміка основних економіко-експлуатаційних показників діяльності студентського табору «Економіст» за 2019 – 2021 роки свідчить, о позитивних тенденціях у 2021 році у порівнянні з 2020 роком, доходи табору від надання основних послуг у 2021 р. звеличились на 28,2%. Доходи від реалізації у 2021 році в розрахунку на од. послуг, збільшились майже на 34% порівняно з 2019 роком.

Встановлено, що конкурентні переваги рекреаційних послуг закладів гостинності визначаються шляхом порівняння його оцінок з оцінками конкурентів. Проведене оцінювання складових рекреаційної послуги СТ «Економіст» та його найближчих конкурентів показало, що лідером є база відпочинку «Дружба» (4,7) середняком – база відпочинку «Хуторок» (3,59) та аутсайдером – студентський табір «Економіст» (3,28). СТ «Економіст» повинен провести модернізацію інфраструктури оздоровчої рекреації та впровадити анімаційні послуги.

У третьому розділі **«ФОРМУВАННЯ ЗАХОДІВ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПОСЛУГ У СТУДЕНТСЬКОМУ ТАБОРІ «ЕКОНОМІСТ»** визначено, що вдосконаленню процесу надання рекреаційних послуг буде сприяти запропонована в роботі схема управління спортивно-оздоровчою сферою діяльності СТ «Економіст». Її можна розглядати як інтегровану систему, яка складається з таких основних підсистем: управління спортивно-оздоровчою сферою діяльності табору; спортивно-оздоровча інфраструктура; спортивні послуги; фізкультурно-оздоровчі послуги; спортивно-оздоровчі послуги.

Надано рекомендації щодо впровадження технологічного обладнання Фітнес станція «InterAtletika Стимул ST010-B» для підвищення рівня обслуговування споживачів рекреаційних послуг. Розрахований індекс рентабельності проекту складає – 3,1. Дисконтований період окупності проекту складає – 225 днів.

ВИСНОВКИ

1. Розглянувши науково-теоретичні аспекти рекреаційної діяльності, можна визначити її як систему взаємозв'язків між суб'єктами рекреаційної діяльності, споживачами послуг, виконавчими органами територіальних громад, що реалізують державну політику в галузі туризму та рекреації, визначають напрями розвитку інфраструктури ринку рекреаційних послуг.

2. У роботі визначено, що в період військового стану середнє завантаження готельних закладів України у 2023 році досягло 30,79%, що на 3,45% більше у порівнянні з 2022 роком, але на 15,37% менше по відношенню до 2021 року. Враховуючи безпеку розташування рекреаційних територій та місць відпочинку, заклади розміщення у зонах західного регіону (курорт Буковель та інші рекреаційні курорти Закарпаття) стали центром гостинності та внутрішнього туризму 2023 року з одночасним зменшенням попиту на рекреаційні послуги закладів гостинності на Півдні України.

3. В роботі встановлено, що студентський табір «Економіст» не має статусу юридичної особи і перебуває у складі закладу вищої освіти, діє на підставі положення, що затверджується засновником. Засновник рекреаційного закладу відпочинку ОНЕУ, забезпечує його функціонування, комплектування інвентарем, технічним та іншим обладнанням відповідно до вимог державних стандартів щодо рекреаційних закладів сфери гостинності, умов оздоровлення та відпочинку студентів та співробітників.

4. За результатами проведеного аналізу господарської діяльності табору встановлено, що динаміка основних економіко-експлуатаційних показників діяльності студентського табору «Економіст» за 2019 – 2021 роки має позитивні тенденції у 2021 році у порівнянні з 2020 роком. Доходи табору від надання основних послуг у 2021 р. звеличились на 28,2%, у розрахунку на од. послуг збільшились майже на 34% порівняно з 2019 роком. Аналіз тарифів на послуги розміщування показує, що у 2022 році у порівнянні з 2019 роком, вартість послуги суттєво скоротилась.

5. Встановлено, що конкурентні переваги рекреаційних послуг закладу гостинності визначаються шляхом порівняння його оцінок з оцінками конкурентів. Проведене оцінювання складових рекреаційної послуги СТ «Економіст» та його найближчих конкурентів показало, що лідером є база відпочинку «Дружба» (4,7), середняком – база відпочинку «Хуторок» (3,59) та аутсайдером – студентський табір «Економіст» (3,28). Для підвищення

конкурентоспроможності рекреаційних послуг, табору необхідно мати сучасне оснащення для надання послуг фітнесу.

6. В роботі доведено, що вдосконаленню процесу надання рекреаційних послуг буде сприяти запропонована схема управління спортивно-оздоровчою сферою діяльності студентського табору «Економіст», яка є інтегрованою системою, що складається з таких основних підсистем: управління спортивно-оздоровчою сферою діяльності табору; спортивно-оздоровча інфраструктура; спортивні послуги; фізкультурно-оздоровчі послуги; спортивно-оздоровчі послуги.

7. Для вдосконалення організації обслуговування споживачів рекреаційних послуг, рекомендовано впровадження обладнання Фітнес станції «InterAtletika Стимул ST010-B». Ефективність витрат на придбання обладнання обґрунтовано. Розрахований індекс рентабельності проекту складає – 3,1. Внутрішня норма прибутку інвестиції складає – 137,5%. Дисконтований період окупності проекту складає – 225 днів.